

ipsoſ fugit; ipſi viderunt, et occiderunt: nos nec comprehendimus, et tenemus; nec vidimus, et credimus; posteriores sumus, et antecedimus. Illi qui nos praeceſſerunt, viam perdiderunt, nos autem et viam invenimus, et in illa ambulantes ad patriam veniemus.

FINIS TOMI CENTESIMI VIGESIMI-OCTAVI.

ANNOTATIONES.

ANNOTATIO (1) pag. 41.

Idipsum aliquando Marius Mercator Augustino per litteras significavit, objici a Pelagianis Enochum et Eliam, quod mortui non fuerint, sed cum suis corporibus translati. Cui argumento in epistola ordine 193, eidem Mercatori, anno 418, scripta respondet hoc fere quod in isto Sermone: *Quid eos, inquit, n. 5, ad hoc unde agitur, adjuvet, non intelligo. Ut enim omittam, quod ipsi quoque morituri postea perhibentur, sicut plerique exponunt Apocalypsim Joannis de duobus illis Prophetis, etc., quid istos adjuvat, quæſo te? Neque enim hinc ostendunt non propter peccatum homines secundum corpus mori. Nam si Deus qui tam multis fidelibus donat ipsa peccata, voluit quibusdam etiam istam pœnam donare peccati, qui nos sumus qui respondeamus Deo, cur alius sic, alius autem sic?* Et postea, n. 7. *Si mors etiam corporis pœna peccati est, ista potius aliqua quæſtio est, cur moriatur infans cum fuerit baptizatus, quam cur mortuus non sit Elias cum fuerit justificatus.*

ANNOTATIO (2) pag. 43.

Eamdem solemnitatem habet Kalendarium vetus Carthaginense Kalendis Augusti. Toto Christiano orbe jam

olim receptam fuisse testantur antiquorum Patrum homiliæ de illa quam plures, cum Græcorum, tum Latinorum.

ANNOTATIO (3) pag. 64.

Quid et post mortem, etc. Hominis alicujus male de populo meriti cædem conqueritur, non legitima potestate, sed populi furore factam, cum insana furentium in cæsi cadaver crudelitate.

ANNOTATIO (4) pag. 81.

Recenset Possidius in Indiculo, cap. 9. Massæ candidæ solemnitas in Carthaginensi Kalendario notatur. Martyrum eorumdem passionem celebrant martyrologia die 24. Augusti, eamque nonnulla ex iis consummatam Carthagine significant: quibus favet Prudentius in Peristeph. hymno 13. At ipsos Augustinus infra, Serm. cccxi, cap. 10, appellat *Uicensem Massam candidam*. Et in Psalmi cxliv enarratione, Sermonem Uticæ in basilica Massæ candidæ habuit: unde n. 17, dicebat: *Admoneat te Massa redditi debiti mei*.

ANNOTATIO (5) pag. 90.

Cum hoc titulo hic et alter Sermo fuit olim a Parisiensibus editus ex antiquis Lectionariis. Sed non inde constat ab Augustino habitos in ea festivitate: tametsi hæc ipsa festivitas in Carthaginensi Kalendario celebretur, non quidem 29. Augusti, ut plerisque martyrologiis, sed 27. Decembris, his verbis, vi. *Kalend. Jan. Sancti Joannis Baptistæ, et Jacobi Apostoli, quem Herodes*

occidit. Joannem Baptistam imminentे Pascha occisum observat Beda in Marc., cap. 6. Cædis vero hujus, quemadmodum et Apostoli Jacobi celebritas in aliud tempus translata est.

ANNOTATIO (6) pag. 138.

Hinc suspicamur habitum Sermonem in adventu reliquiarum S. Stephani: quæ postea cum in basilica ipsis erecta collocarentur, præbuerunt occasionem Sermoni subsequenti. De hujus Martyris corpore in Palæstina sub anni 415, finem revelato, deque allatis in Africam ipsius reliquiis, ac de Memoriis in earum gratiam Unali ab Evodio episcopo, Calamæ a Possidio, Hippone ab Augustino excitatis dicit ipse Augustinus in lib. xxii, de Civit. Dei, cap. 8. Scripta Aviti. Luciani et Evodii eodem pertinentia habebis in Appendice.

ANNOTATIO (7) pag. 159.

Hos Baronius eosdem censet cum Martyribus viginti, qui apud Tarsum Ciliciæ passi sub Diocletiano leguntur die 6. Junii. Diversos esse, certius videri sibi monet Sirmondus, cuius nos opinioni facilius accedimus. Horum Martyrum Memoriam Hippone celeberrimam fuisse docet Augustinus, illustre quod in ea contigerat, miraculum commemorans in lib. xxii, de Civitate Dei, cap. 8. Ad istam basilicam dictus fuit, Sermo cxlviii. De iisdem viginti Martyribus forte est Sermo subsequens.

ANNOTATIO (8) pag. 268.

Quæ nimirum undecimæ horæ nostræ respondet, sextam

prisco genere horarum, id est, meridiem antecedens, et legitima est hora prandii. Hinc Martialis, l. viii, Epigr. 67.

*Horas quinque puer nondum tibi nuntiat, et tu
Jam conviva mihi, Cæciliæ, venis.*

ANNOTATIO (9) pag. 269.

Ita Colbertinus codex 1785, quo alias Phiteano Sirmondus utens, correxit *Tuburbitanarum*: Ubi ipse Perpetuam et Felicitatem intelligit, quarum corpora in basilica majore condita Carthagine, et anniversarius dies agitur 7 Martii. Contra vero Henricus Valesius Maximam, Donat illam ac Secundam, quæ apud Tuburbum etiam passæ dicuntur 30 Julii, laudatas hic esse contendit in præfatione ad Acta Perpetuae et Felicitatis, de qua supra ad Serm. CCLXXX.

ANNOTATIO (10) pag. 301.

Quos laicos usitatus dicimus, ipsos vocat Ecclesiæ Provinciales et Stipendiarios: pulchre alludens, ut sæpe alias, ad popularem loquendi usum, quo provinciæ que solvendo militibus stipendio obnoxiae essent, stipendiariæ dicebantur. Vide supra, Serm. cccii, n. 15, et citata ibidem loca Sermonum quorundam in Psalmos, nec non Tractatum 122, in Joan. n. 3.

ANNOTATIO (11) pag. 359.

Stephani forte collocandis reliquiis, quæ non multo ante annum 425, in Africam allatæ sunt, ædificata est Martyris Memoria de qua hic mentio fit. Sic Sermo paulo

post Epiphaniam habitus, ad initium anni 425, pertinet. Eraclium porro, de quo hic loquitur, factum postea presbyterum Augustinus suum in episcopatu successorem designavit, anno 426, die 26 Septembbris, ex August., epist. ccxiii.

ANNOTATIO (12) pag. 494.

Dubius nobis hic Sermo est, propter genus dicendi in cultum ac minus accuratum. Exempli gratia, post recentitos quatuor modos conditi hominis, quod subjicitur: *Sed ista quarta (conditio) liberavit tres. Prima enim et secunda ruerunt, tertiam de ruina genuerunt, etc.*, perplexe dictum est ac impropre. Nonnulla hic reperies consimilia Sermonum verorum Augustini de Natali Domini.

post libidinosum pavidus, ac mirum suu (13) facie
bit. Progenitum postea quo dico sic poluit, rictum posuit
beneplacitum Augustinum in episcopatu successorem
designavit, anno 486, die 26 Septembris ex Anfus.
dixit. cœxit.

ANNOTATIO (14) bæ. 404

¶. Colloquium sive ad Philippiam Sis
ni libri. Quodlibet tempore sic scilicet
continet de miserae societatis, et membra fratris, hanc recen-
sis de diversis mox consuetudinibus, quoniam
seculi 700 annis (conuicio) Vespera et Vespera
est secundum anterius (veneranda) Genesia et Genesia
beatae dictum est de iudeotheo. Nonnulli sic debet esse
conveniens generationum ab origine Augustini de Nativitate Dñi
ad Secundum, ecclesias.

ANNOTATIONE (15) bæ. 404

Quos laicos usitamus dicimus, propter vocem Ecclesiæ
Provinciales et Diocesanae; vel hoc illudens, ut sepe
alii, ad proprietas locorum, locis, quo proximis que
solventur militibus stipendiis, non resunt, suspenduntur
dicebantur. Vide supra, Secundum, cap. n. 100, et causa ibi-
dem loca. Sermonum usitandum in Psalmis, nec non
Tractatum 102, in Joan. n. 2.

ANNOTATIONE (16) bæ. 404

Stephani forte collatione, reliquias, quae non multo
ante annum 486, in Africam alijs sumi, sufficiens est
Martyris Memoria de quo fit narratio in "Vita Stephani" pando-

post libidinosum pavidus, ac mirum suu (13) facie
bit. Progenitum postea quo dico sic poluit, rictum posuit
beneplacitum Augustinum in episcopatu successorem
designavit, anno 486, die 26 Septembris ex Anfus.
dixit. cœxit.

ANNOTATIO (16) bæ. 404

¶. Colloquium sive ad Philippiam Sis
ni libri. Quodlibet tempore sic scilicet
continet de miserae societatis, et membra fratris, hanc recen-
sis de diversis mox consuetudinibus, quoniam
seculi 700 annis (conuicio) Vespera et Vespera
est secundum anterius (veneranda) Genesia et Genesia
beatae dictum est de iudeotheo. Nonnulli sic debet esse
conveniens generationum ab origine Augustini de Nativitate Dñi
ad Secundum, ecclesias.

ANNOTATIONE (17) bæ. 404

Quos laicos usitamus dicimus, propter vocem Ecclesiæ
Provinciales et Diocesanae; vel hoc illudens, ut sepe
alii, ad proprietas locorum, locis, quo proximis que
solventur militibus stipendiis, non resunt, suspenduntur
dicebantur. Vide supra, Secundum, cap. n. 100, et causa ibi-
dem loca. Sermonum usitandum in Psalmis, nec non
Tractatum 102, in Joan. n. 2.

ANNOTATIONE (18) bæ. 404

Stephani forte collatione, reliquias, quae non multo
ante annum 486, in Africam alijs sumi, sufficiens est
Martyris Memoria de quo fit narratio in "Vita Stephani" pando-

CONCORDANTIA

BIBLIOTHECA LATINA CUM GALLICA.

EXPOSITIO EVANGELII VIGESIM-OCTAVI.

BIBLIOTHECA LATINA.

BIBLIOTHECA GALlica.

Expositio Evangelii secundum Luc., Ejusdem fragmenta, tom. xxii, p.
p. 3. 423-444.

Secundum. In Nativitate Apostolorum Petri et Pauli, II.	3
Secundum. In Nativitate Apostolorum Petri et Pauli, III.	14
Secundum. In Nativitate Apostolorum Petri et Pauli, IV.	24
Secundum. In Nativitate Apostolorum Petri et Pauli, V.	34
Secundum. In Nativitate Martirum Macabaeorum, I.	44
Secundum. In Nativitate Martirum Macabaeorum, II.	54
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, I.	64
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, II.	74
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, III.	75
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, IV.	76
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, V.	77
Secundum. In Nativitate Martirum Laurentii, VI.	78
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, I.	88
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, II.	98
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, III.	108
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, IV.	118
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, V.	128
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, VI.	138
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, VII.	148
Secundum. In Nativitate Stephanus Baptistae, VIII.	158
Secundum. De Stephanus Martire, I.	168
Secundum. De Martire Stephanus, V.	178
Secundum. De Stephanus Martire, VI.	188
Secundum. De horum omniis per epistolam S. Stephan. Ubi Au- gustinus episcopus ex exercitu, quod servantes fuer- er possidentur.	198